

DUHOVNO v ŽIVLJENJE

104

**LA VIDA ESPIRITUAL
A VIDA ESPIRITUAL
THE SPIRITUAL LIFE**

**LETO III AÑO
APRIL 1936**

BUENOS AIRES

DUHOVNO ŽIVLJENJE

je izseljeniški kulturni slovenski list.

Ustanovitelj in glavni urednik: Josip Kastelic.

Urednik SLUŽBENEGA VESTNIKA Slovenske katoliške misije za Južno Ameriko: Vsakokratni odgovorni izseljenjski duhovnik.

Urednica ŽENSKEGA VESTNIKA: Marija Vodopivčeva, Rosario.

Urednica NAŠEGA MLADEGA RODU: Krista Hafnerjeva, učiteljica, Jese-nice na Gerenjskem, Jugoslavija.

List za emkrat izhaja le kot mesečnik.

Naročnina znaša: za Argentinijo 1 peso, za druge dežele pa sorazmerno.
Za Jugoslavijo Din 20.

Naročnino je najbolje zakazati naravnost upravi (glej spodnji naslov).
Lahko kar v denarnem pismu, ali pa potem bančnega čeka "sobre Buenos Aires", vedno s pripombo: za Duhovno življenje ("La Vida Espiritual").

Buenos Aires — Banco Germánico, Av. L. N. Alem 150. — Banco Holandés, Cangallo 360. Kdor ima hranilno vlogo pri kateri izmed teh dveh bank, mu ni treba pošiljati denarja, temveč lahko piše banki, naj nam ona izplača naročnino kar iz njegove hranilne vloge.

Jugoslavija: Zadrúžna gospodarska banka v Ljubljani, Miklošičeva cesta, s pripombo: za Duhovno življenje, Buenos Aires.

Brasil: Banco Germánico, Rio de Janeiro, Rua Alfandega 5 — Banco Germánico, Sao Paulo, Rua Alvarez Penteado 19 — Banco Germánico, Santos, Rua 15 de Novembro 164 — Banco Holandés, Sao Paulo, Rua da quintanda 9.
Paraguay: Banco Germánico, Calle Peas, Franco esq. Chile.

Chile: Banco Germánico de la A. S., Santiago, Calle Huérfanos 833.
Banco Germánico, Valparaíso, calle Pratt 238.

Francija, Belgija in Luksemburg: Banque Baruch et Cie., 11, Rue Auber
Paris (9e) France

Holandsko: Holandsche Bank — Unie N. V., Heerengracht 432, Amsterdam.

Nemško: Deutsch-Südamerikanische Bank A. G., Mohrenstrasse 20, Berlin.

Naročniki iz Severne Amerike nam najenostavnejše nakažejo naročnino v čekih The Chase National Bank of The City of New-York, ki ima svoje po-družnice po vseh večjih severnoameriških mestih. Čeki naj se glase na:

Administration of The Spiritual Life, Buenos Aires, Argentina.

Naslov uredništva in uprave:

Dirección de la Redacción y de la Administración:

LA VIDA ESPIRITUAL

Condado 545

Buenos Aires, Argentina

Telefon: 63 - 2435

**Blagor ti, Tomaž, ker si videl, si verval
Blagor njim, ki niso videli,
pa so vervali.**

VSTAL GOSPOD JE RES OD SMRTI!

Zveličar gre iz groba
ob moč je smrt, trohnoba.
Brezmadežno je jagnje bil
in zame drago kri prelil.

Kako svetle so rane,
brezsrčno mu zadane.
Smrt strašna nima več moči
nad njim, ki le Bogu živi.

Trdno se zanesimo,
kar danes se učimo:
Zveličar je od smrti vstal
grob tudi nas ne bo končal.

Le kratka noč bo v grobi,
pa angelj nam zatrobi;
in z lepo dušo še telo
bo Jezus v sveto vzel nebo.

Umorili so Gospoda. Mrtvega so v grob položili. K vhodu veliko skalo zavalili. Grob so zapečatili in še stražo postavili. Gospod je vseeno izpolnil kar je napovedal: tretji dan bo m v s t a l.

S svojim vstajanjem je pritisnil pečat na svoj nauk. Neizpodbitno dokazal, da je S i n b o ž j i. Nam, ki Njega častitljivo vstalega nismo videli pa velja: K d o r b o v e r o v a l b o z v e l i č a n,

K d o r n e b o v e r o v a l b o p o g u b l j e n.

**Vsem našim tukaj, ki Vam ni dano,
da bi poslušali velikonočne zvonove in
velikonočno pesem ki se te dni razliva
čez našo lepo slovensko zemljo daleč
tam za morjem želim:**

**da bi s toplo ljubeznijo vzljubili
Gospoda Jezusa ki je za nas trpel,**

**Da bi z mislijo na Njegovo trplje-
nje voljno nosili bridkosti in težave ži-
vljenja.**

**Da bi se okrepili v veri in upanju
sreče, ki nam jo je Odrešenik po smrti
pripravil,**

**Da bi praznovali v veselju in zado-
voljnosti te praznike, v katerih naj
Vam Gospod veliko milosti dal.**

**Naša slovenska služba božja pa naj
bo Vam, ki morete priti, vsaj mal nado-
mestek tiste Velike noči, ki bi jo želeli
praznovati v lepi, svobodni domovini.**

Hladnik Janez.

Velikonocni zvonovi so zapeli

Oh ta Janezek! Tako za gotovo je sklenil včera! Vse sta se natančno dogovorila s Petrčkom in sosedovim Lojzetom in mežnarjevim Poldetom. Tudi Oče so dovolili pod pogojem, če nima jo mati nič proti! Da, včera na veliki petek.

Da bi vendar enkrat videl, kako je to na veliko soboto! To-liko so vedeli vedno vsi povedati od tistih čudnih in lepih blago-slovov. Ogenj, voda, luč, velika sveča. Zvonovi, ki so šli v Rim, pa se povrnejo... Le kdo bi vse to vedel in znal. K večjemu petkovski mežnar, ki je Jezusa pri procesiji nosil. Kdo ve, če ni bil tudi takrat on zraven, ko je Zveličar iz groba vstal... Kdo ve?

Da. Vse to bo Janezek videl. Tako je bilo sklenjeno včera. Pa Vam je bil ta Janezek zaspanček svoje vrste, pa ne Bog ve kaj drugačen od drugih svojih vrstnikov. Le kaj bi se gnal, le kaj bi hodil iz tople postelje, ko so se pa vse tiste slovesnosti v čudovitem redu in lepoti — še lepše morda kot v cerkvi sami-vse se je vršilo pred njegovimi spijočimi očmi, in je bil on sam sedaj ministrant, sedaj celo za gospoda, sedaj pa je spet nosil Zveličarja... In sveč je gorelo, da jih presteti ni mogel...

Med tem je pa dan vse naprej in naprej rasel. Že davno je rožnata zarja kot znanilka lepega jutra prekoračila čez Goro in Hrušico in potisnila noč tja doli čez Sočo v Furlansko ravnino, da pozdravi sveža in prijetna velika sobota vse tiste, ki tudi tam zadaj čakaja vstajenja leto za letom, Veliko noč za Veliko nočjo.

Davno že so odhiteli zadnji zamudniki k cerkvi, kamor so jih še danes klicale samo regle, kajti zvonovi so "šli v Rim". Doma jih je ostalo samo toliko, da je ura lahko bila... Oče so tako rekli in oče že nekaj vedo. Saj so bili v Trstu in Poli in čudno če ne na samem Dunaju!

Da. Vsi so odšli. Le Janezku ni bilo treba iti, ker ga je ve-

lika sobota prišla sama kar v posteljo obiskat. Saj je celo noč nažigal in svetil in stregel in škropil in moško se je držal, da je bilo kaj. In še s svečo je polil ongavo sosedovo Agato, ki ga je oni dan nabila zaradi neke nevšečnosti, sedaj ji je pa povrnil da bo imela dovolj; in kar je največ vredno: z žegnano stvarjo, da še huda biti ne sme... Tako so se pletle Janezku sanje. Vedno več sveč je gorelo, pač zato, ker je dan vedno močnejše silil skozi okno in kaj čuda, če je nazadnje po vsej cerkvi gorela že tudi elektrike, o kateri je že toliko čudnega slišal, in da je bila luč, ki so jo blagoslovili velika kot solnce... ki je že tedaj pritisnilo skozi okno in pozdravljalo zaspanega Janezka, ki je še vedno sladko spal.

Prav tedaj so gospod zapeli Alelujo... Začudeno je dvignil Janezek glavo, in pomislil: Zvoni!.. potrkava!.. Tedaj šele se mu je posvetilo! Vse sem zamudil!

Ni rad jokal naš Janezek. To je za "babe". On je pa "dec". "On se že ne bo kisal". Tako je govoril in tako todi delal takrat, kadar mu nič hudega bilo ni. Toda, danes. Ej, duša, to je pa nekaj drugega. In pozabil je Janezek, da "ni baba, in da je dec" pa so se mu vlive solze, tako debele in obilne, kot je preje nalil v sanjah voska iz goreče sveče na črno rut_o sosedove Agate...

Med tem so se pa razmajali vsi štirje revtarski zvonovi in pošiljali velikonočni pozdrav vse dalje in dalje. Tja čez državno mejo so vsipali svoje polne glasove, tja kjer je čakalo nekaj sto duš, ki so nekoč sledile glasu tega zvona, ko jih je vabil k maši. Sedaj se je vlegla umes dolga stena bodeče žice s tablami, ki v tujem jeziku golče, da je tukaj državna meja. Vsa_{ko} Veliko noč so hiteli tja in vsako nedeljo in vsak dan... Sedaj pa le še zvon lahko poje čez mejo in oznanja Veliko noč in upanje v srcu budi.

In zlivala se je pesem velikonočnih zvonov vse tja naprej in zbudil se je tudi medvejski zvon, ki je zajokal, ker ni vedel, kaj naj svojim medvejcem pove: kam naj k maši grede in kam k velikonočnem vstajenju, ker je farna cerkev tako daleč, tako daleč, da ne morejo do nje, čeprav je le nekaj njiv in nekaj gmajen nasejanih vmes in in še droben potoček, ob katerem leži sedaj bodeča stena.

Tako je tožil zvon vse naprej na zapad. Mimo Godoviča. Črnega vrha je pritarnal na Col in se spustil doli v Vipavsko niž-

vo in naprej čez Kras in ob Vipavi navzdol, da pogleda, če ni na Sveti Gori sedaj že "žalostna Mati božja".

Vsepovsod so peli velikonočni zvonovi alelujo in glorio. In če tudi je bila marsikateremu ušesu njihova pesem ob prvih zvonkih bridka, pa so plemeniti ljudje kmalu razbrali iz velikonočnih zvonov tudi glasove tolažilnega upanja in zajemali novega poguma, ki ga Velika noč vsako leto znova prinaša v izobilju, ki nam tako glasno kliče: kdor je Gospodu podoben v trpljenju, kdor z Njim in ob Njem nosi svojega trpljenja križ, bo z Gospodom tudi poveličan. In če tudi je nemara komu usoda tako teška in brezupna, da je kakor silna skala navaljeno nanj, da ga že duši... tudi njemu se bo skala odvalila in trpljenje in bridkost bo končano. Samo, človek, to je vprašanje, aliносиš kaj Jezusove podobe v sebi?

Tako je plaval glas velikonočnega zvona čez vso širno plan.

Tako hrepenče je Janezek čakal tega trenutka, a sedaj ga je to upanje tako bridko razočaralo.

Planil je na noge in jokaje iskal obleko v upanju, da nemara le še ni vse zamujeno. Saj šele k maši zvonijo! tako se je skušal tolažiti in polen upanja šel gledat kje bo koga dobil.

Kako bo k maši zvonilo, ljuba duša! Saj se med mašo šele zvonovi iz Rima povrnejo, tako so razložili mati Janezku, in če bi se v tem hipu ne odprla vrata, bi se gotova začela spet tista otroška "muzika", katere se je Janezek potem vedno tako močno sramoval. On, ki vendar nikdar ne joka...

Mati so pa tudi vedeli, kako in kaj. Nalašč so pustili Janezka, da je zaspal, da ga drugi poglavci ne bi pohodili ali v ogenj porinili, ker je tak divjaški naval na blagoslovljeno grmdico. In doma je tudi koga treba. Kdo pa naj bi ponesel blagoslovljeni ogenj v mlado pšenico, ki na treh njivah tako lepo ihti v pomladno rast, kdo naj nanese drv in "nažene" vede... Janezek je zato prav priden pobič. Drugi od hiše naj pa le gredo po božji blagoslov v cerkev.

Janezek se je takoj zavedel svoje naloge. Že med potjo si je brisal oči, ko je hitel po devet šib cvetne butare, da bo nesel ogenj v pšenico. Petkovski mežnar je bil namreč tisti, ki je tedaj vsto-

pil z blagoslovljenim ognjem. Petkovski mežnar, ki je Zvelčarja pri procesiji nosil, čigar stara pravica je bila in tudi sveta dolžnost, da je na veliko soboto ogenj raznašal po vseh hišah svoje vasi, ki je na veliki petek šel menda v samo belo Ljubljano, kjer so škof sveta olja blagoslovili, da jih je prinesel za svete zakramente. Da v samo belo Ljubljano — vsaj Janezek si je mislil tako! In kako si je on tja želel! In že je menil, da danes bo pa povprašal, kako je s to Ljubljano, pa mu je mežnar prijazno pojasnil, da je le na Vrhniko do tehanta šel, in da se mu naprej mudi, kjer še veliko gospodinj čaka blagoslovljenega ognja.

Slovesno je naložil na deščico košček tleče gobe in ob njej razpihal ogenj na tri nove kose, da bo za vsako njivo eden. En kos blagoslovljenega ognja pa so mati že odnesli v kuhinjo in z molitvijo prosili, naj vstali Zveličar varuje dom časnega ognja, duše pa večnega, naj bo jed, ki se bo v peči od tega ognja danes do prihodnjega svetega ognja kuhala v prid in zdravje vsej dru-

žini, delavcem in gostom in tudi popotnikom in prosečim, ki bodo v božjem imenu prag te hiše prestopili. Kmalu je vsplapolal vesel ogenj, da bo skuhal kot prvo jed skromen zmesni močnik, ki nosi ponosen naslov "kraške župe" ki je redna postna hrana vsako jutro štiridesetdnevnega posta.

Janezek je pa že hitel tja gori v rebro, se vspel čez rob in se vspenjal v smrti breg stpajoč predvidno med svežim zelenjem ozimine, ki je komaj pred par dnevi odrinilo zimsko belo odejo. Zasopel se je in za hip pogledal nazaj in mimo doma, postavljene med mnogim sadnim drevjem in zaznamovanega s ponosno slovensko lipo. Tja čez rodni dom mu je plaval pogled mimo cerkvice, ki s svojim stolpom kot božji prst u nebesa kaže, tja dolj mimo strmine kjer na sredi Notranjske zemlje Marija iz Planiške gore slovenske domove varje in še mimo grebena, za katerim se skriva Postojna, vse dolj do mogočne Reške gore, ki še danes nosi sivo glavo in zato vedno še popraviči nosi ime Notranjskega Snežnika. Tam zadaj so pa velika mesta, tako si je mislil Janezek. Trst in Pola in morje in Amerika... In še na zapad so mu hitele oči, kjer stoji ponosni Javornik, ki vsevedno oznanja vsem Notranjcem, če bo solnce ali dež. Še in še so vstajali vrhovi in gore vse do Nanosa in se nizali prosti severu vse do Krna. Ni poznal Janezek vseh teh gora po imenu, a poznal jih je in vedel zanje za vsako posebej. Saj se mu je zedelo, da so kakor slovenske ovce in in teliški. Velike gore so bile pa voli, ki se pasejo po slovenskih tleh in nosijo slovenske njive in domove in grozdove in gmajne in se igrajo s potoki in rekami in oblaki...

Eno je pa vedel Janezek natančno in za gotovo: kako strašno so dobpomaranče, ki jih prineso iz Vipave. Da Vipava, tja bi pa šel. Še bolj gotovo kot v Ljubljano, kjer imajo sladko grozdje, kjer rastejo fige in pomaranče. Vsaj Janezek je bil prepričan, da je tako. In si je zračunal natančno in še s prstom je pomeril tja vmes med Javornikom in Špirom kjer je Vipava, kamor mora gotovo iti, če ne letos pa drugo ali še drugo leto. Saj ne bo vedno tako kot je sedaj, ko ne pustijo niti materi v Črni vrh, ki so bili tam doma!

Tako je Janezek kar pozabil na nevšečnost, ki se mu je navsezgodaj primerila in v teh mislih šele ugotovil, da je danes celo na molitev pozabil. Dober pobič je bil, ki tudi Bogu ni hotel biti nič dolžan in je zamujeno kar s potoma popravil.

Ko je bilo prvo delo končano in vse njihve pokajene z blagoslovljenim ognjem in cvetnimi šibami zaznamovane, ga je čakalo še to in ono. Pa ko bi vedel Janezek, da ga čaka sladka pomaranča... Potem bi bil šele priden.

Mati so pa k ognju pristavili še velik lonec, ki je vzbudil Janezkovo radovednost. Da je to pleče za velikonočni blagoslov, velika krača, ki nas naj spomne Odrešenja in milosti in dobrot, ki nam jih je Gospod Jezus s svojim trpljenjem zaslužil, tako so mu mati pojasnili in mu že naročili naj gre pogledat, če je v gnezdu kaj jajec. Kar zavriskal je Janezek, ko se je tedaj pirhov domislil in že se je gnal v skedenj in na šupo in vseposvod, kjer so pridne piške prilagale svoje okrogle darove za Veliko noč. Pol pehara jih je nabral in mati so jih šteli. Tega pa Janezek ni mogel prav umeti zakaj tako štetje, ko so njega čisto drugače učili. Enkat tri, dvakat tri, trikat tri,... in še dva. Menda se tako štejejo jajca in pa piščeki! Te so mati vedno tako šteli.

Med tem so prišli že od maše. Kratko postno "kosilo" je bilo hitro končano ura je pa tudi hitela. Na velik_o soboto je dan vedno prekratek. Kar naenkrat je poldne in potem gre pa še hitreje.

Prinesli so mati velik jerbas. Nov. Na tih ponedeljek so ga na sejmu kupili. Z modrimi in rdečimi šibami je prepleten. Kar

gledal ga bi Janezek! Seveda, za velikonočen žegen ni da bi bi vzeli onega starega, s katerim so nosili poleti južino koscem in ženjicam.

Dekla in Tonca sta materi pomagali. Velik kolač, dva hleba kruha, en bel in en črn, od katerih bo vsaka domača žival dobila pokusiti košček jutri, in pleče, ki so ga dopoldne skuhali in klobaše in pirhe, ki jih je tudi Janezek pomagal barvati s pražilko: rdečo, modro, zeleno. In še s slovensko zastavo belo-modro-rdečo je pobarval nekatere... Cela gora raznih dobrot so pripravili pa je še hrena manjkalo. Kot nalašč! Je vsaj nekaj mogel tudi Petrček napraviti, ki je vedel kje dobiti hrena. Lani bi ga našel tudi Janezek, lani! Ko je imel veliko in široko perje, — če ga ne bi s kisloco zamenjal! Toda sedaj je hren še gol! Petrček pa ve dobro zanj. Kar oba sta vzela rovnicu in kar kmalu sta bila nazaj z veliko skladovnico hrenovih korenin. Da je to spomin bridkega, grenkega trpljenja Jezusovega, ker je hren grenak! Jajca, velikonočni pirhi, so spomin krvavih in potnih kapelj, ki so tekle v urah trpljenja za naše odrešenje, tako je vedel Peterček.

Pleče je dar velikonočnega Jagnjeta, ki je bilo za nas darovano na križu. Kolač in kruh pomenijo sadove odrešenja in še Sveto Rešnje Telo, ki ga nam je Gospod Jezus v dušno hrano dal, da bi naše duše ne umrle za nebesa! Hren so žebliji, ki so prebodli Jezusovo telo in udarci s katerimi so ga topli, in jesih in žolč s katerimi so ga v žeji napajati hoteli so psovke s katerimi so ga sramotili. Pirhi so kri ki je tekla iz Jezusovih ran. Jabolka, ki so jih še oče za to priliko nekaj tako nebeško, lepih in dobrih shranili, da se je Janezek kar obližnil, ko jih je videl, je pa vino in drugo, kar so za Jezusa pobožne žene pripravile, pa mu niso mogle dati. Nam pa Gospod Bog daje te darove vsako leto, čeprav smo zanje nehvaležni in smo jih nevredni.

Še nekaj so pridejali mati. V papir, lep židan papir je bilo zavito. Pa so še enkrat odmotali in pogledali, če je v redu. Janezku se je zdelo, da je to gotova zmota. Saj so tisto repni olupki, tako je menil! Sveda so, so mu mati pritrdili. To je "aleluja"! Mati že vedo, si je Janek mislil, čudno se mu je pa le zdelo, ta stvar. Zakaj repni olupki! Saj še repa ni Bog ve kaj. Olupki so pa še manj. In še suhi so. Seveda kakšni pa naj bodo o Veliki noči repni olupki, ko pa nikjer več repe ni. Saj ni tako kot v Ameriki, kjer je o Veliki noči jesen... Pa so mu mati pojasnili še to, da so olupki podoba trnjeve krone, okroglo zvite in nagrbčene.

Ni tako ostra in bodeča, kot je bila Jezusova. Saj on nam je ravno to zaslužil, da kristjani lahko po Jezusovem nauku in zgledu trpljenje prenašamo in si stem večno, nebeško krono zaslužimo.

Vse so potem lepo zložili v jerbas in ga pokrili z lepo vezanim prtom, ki so ga mati lastnoročno izdelali po vzorcu stare domače umetnosti, kot so jo znali še njihova mati in kot so jo v rodu dedovali v znameniti tkalski družini tam nekje na Tolminskem.

In že je bilo treba kar urno stopiti, da Cilka ne bo zamudila k žegnu. Saj so že hitele dekleta z brzim korakom, zakaj danes ni dobro počasnim. Še poroko bo zamudila, če danes zamudi. In so se gnale, kar se je dalo. Cilka ni zamudila. Saj je bila vedno urnih nog in danes seveda tudi.

Ko se je vrnila domov, je bilo treba pa že kar hiteti, da ne bo kasno k procesiji. Saj so se že spet sprožili zvonovi v vabilo. Še uro časa, tako je klical sem čez plan veliki zvon. In so hiteli vsi. Danes je treba, da se čizmi svetijo! Ne bilo bi prav, če si umazan in zaprašen. Janezek je bil že gotov in pripravljen. Z očetom bo šel za par v procesiji. To ni majhna odškodnina, za tisto, kar je zjutraj zamudil. Ne z otroci! S ta velikimi bo šel. Z očetom! No tudi oče so opravili svoje posle in se zakmašno oblekli in sta šla. Kar teči je moral Janezek. In se je že tudi mudilo, zakaj že so prirkavali tri četrti, ko sta bila še precej daleč.

Z banderi so čakali fantje. Velikimi lepimi banderi, na katerih so čudno lepe stvari naslikane in z zlatimi franžami in srebrnimi dolgimi cofi so okrašeni. Trije močni fantje-kaj bi Janezek dal, da bi tako velik bil — so se krepko upirali pišu, ki je vlekel sem od Vipave. Pridružila sta se z očetom domačemu banderu, ki je bil ponos petkovske soseske. V cerkvi pa so tedaj zabučale mogočno orgle, in ko so odpeli alelujo, je vstala pesem, pesem veselja in zmage: "Jezus premagalec groba, ves častit iz njega gre"...

Razvila se je dolga procesija z banderi in zastavami, katero je spremljala pobožna molitev, molitev slovenskega naroda. Par za parom so stopali lepo porazdeljeni kot častno spremstvo vstalemu Zveličarju, ki ga je za godbo in pevci nosil gospod župnik skozi njive in vrtove med hišami, da blagoslovi to dobro ljudstvo

in ga varuje in vodi, da ne bi nikdar zašlo med tiste ki Jezusa bičajo in sramote.

Mogočna je šla pesem in godba vse tja čez brezove gozdove: Zveličar gre iz groba, ob moč je smrt, trohnoba... Zveličar naš je vstal iz groba, vesel prepevaj o kristjan... Jezus naš je vstal od smrti, razveseli se kristan... Zveličar naš je vstal od smrti in raj odprl nam je zaprti...

O, to je koncert, to je pesem, ki kipi naravnost iz globine srca, ki teče in hrepeni k Bogu iz tisočerih slovenski vasi iz stotisočerih slovenskih src.

Sladki spomini so to, kako je bilo nekoč, ko so se naša srca tajala v čudoviti lepoti velikonočne pesmi in vstajenske procesije, ko so bila naša srca še polna božje ljubezni.

In pesem zvonov ki so, slovenske zenilje ponos, se je razlivala kakor poljub božje ljubezni čez vso našo zemljo in budila v dobrih srcih upanje polno tolažbe.

Da, upanje, ki v krščanskem srcu živi, ki vernemu človeku v trpljenju in težavah upanje daje, da je vstali zveličar zlomil smrti pečat in je iz smrtnega objema zmagovalno izšel, pa tudi nam na naše grobove upanje vstajenja napisal.

Naj se drugi ženo za srečo, ki si jo na zemlji ometajo, a vedno nazadnje razočarani spoznajo, da so se na njej prevarali.

Velikonočni zvonovi oznanajo leto za letom čez vso slovensko zemljo, čez zemljo ponižnih trpinov, da je naše upanje, upanje plačila za naše delo v Jezusu od mrtvih vstalemu.

Če trpimo in breme nosimo, smo v tem Jezusu podobni, ki je nesel križ, pa mu bomo podobni tudi v tem, ko je zmagoslavno iz groba vstal v povelicanje in večno srečo.

Slovenski ^vskof slovenskim izseljencem

“Rafaelova družba za varstvo izseljencev je organizirala pri ljubljanski radio - oddajni postaji posebno in redno mesečno izseljensko uro. Prva je bila na sporedu sinoči. Sodeloval je Akademski pevski kvintet, ki je dovršeno zapel izseljencem vrsto slovenskih narodni pesmi, radio - orkester je godel razne znane domače skladbe, govoril pa je topot prevzv. ljubljanski nadškof. Prilagam Vam dobeseden nadškofov govor, ki ga bodo gotovo veseli vsi izseljenci, ki njegovih besed niso mogli poslušati v zvočniku.

Žal so mogli poslušati program samo izseljenci po evropskih deželah. Prenos preko morja bi veljal Din 30.000 za vsake pol ure, kar so za domače slovenske razmere nemogoče svote.

Pač pa Vam lahko sporočam, da bo otvorjena v nedeljo 8. marca t. l. v Beogradu posebna, inozemstvu in izseljencem namenjena radio - postaja, ki bo oddajala na kratke valove, 49,2 m, in jo bo mogoče slišati tudi preke morja. Oddajala bo vsaki dan štiri ure in 15 minut. Za nas pridejo zlasti v poštev oddaje od 14 do 15 ure (srednje evrop. časa, ki je 6 ur pred argentinskim) in 21.15 do 21.30 ko bo oddajala zadnje novosti, predavanja v narodnem jeziku, domače petje in godbo. Od časa do časa bo prirejala tudi posebne izseljencem namenjene prenose v večjem obsega, pri katerih bodo sodelovali naši najboljši pisatelji, pesniki, novinarji, politiki, javni delavci, umetniki, i t. d. Ravnatelj postaje je g. Stojan Bralovič”.

Naj sedaj v celoti sledi govor Prevzv. Ljubljanskega nadškofa dr. Rožmana.

Uredništvo.

Moje besede, ki jih prenašajo nocoj električni valovi v vse dežele, kjer bivajo naši bratje in sestre, so pred vsem topel in prisrčen pozdrav izseljencem, a skoraj se bolj so namenjene poslušalcem domovine. Za nje hočejo bili glasen in resen

opomin: Nikdar ne pozablajte bratovin sestra, ki so se izselili iz rodne grude in šli v daljni svet, iskat kruha in eksistence — nikdar jih ne pozablajte, ne v mislih Vaših, ne v delu Vašem za kulturo slovensko, najmanj pa v Vaših molitvah.

Noben evropski narod nima razmeroma toliko izseljencev kakor naš slovenski. Ako seštejemo vse, ki so v Združenih državah in v Kanadi, jih najdemo okrog 300.000 — pa še Brazilija, Argentina—in Zapadna Evropa: Francija, Belgija, Holandska in Nemčija. Ne bo dolgo, pa bo polovica Slovencev izseljenih — bo polovica naše krvi iztekla v tuja morja, kjer se med tojo pomeša in kot svojstvena slovenska kri izgine. Premalo mislimo na to dejstvo. Premalo nas boli odhod slehernega izseljenca in vse premalo vzdržujemo tesne kulturne stike z njimi, ko se enkrat v tujini naselijo.

Koliko tihe bridkosti se dvigne v srcu, če ima človek priložnost spoznavati življenje, mišljenje in čustvovanje naših ljudi v tujini.

Nesli so seboj slovenske **pridne roke**, ki po vsem svetu slovijo, zato povsod Slovenca čaka **najtežje** in najslabše plačano delo, nesli so seboj svojo **naravno poštenost** ki v bližnjem zahrbtnosti in prevare ne sluti — velika večina je nesla seboj še **trdno vero svojih očetov**, v duši pa sliko Marije - Brezijanske, Žeželjske, Novoštiftske ali Mariborske ali Kukavske — saj ima Marija pri nas toliko domov, kolikor je njenih velikih in malih romarski cerkva — vsaka dolina ima svojo.

Ko so odhajali: še z zadnjim pogledom so objeli svoj domači kraj, svojo rodno zemljo, globoko ganotje skrili za veselim smehljajem, solze so zatrli nasilno svojem očesu. A v njihovih dušah je ostal spomin utisnjen kot neizbrisen pečat. V kakšni tihi uri, ko se srca iskreno odpirajo, so mi ponovno pripovedovali v Ameriki naši izseljenci, da ne mine dan, ko ne bi romale misli nazaj v domači kraj, ko bi v spominu ne prehodili pota in steze, kjer so hodili v svoji mladosti. Pa čeprav jim v tujini gmočno dobro gre, imajo udobnejše življenje, zadovoljno družino, vendar vsaki dan deset in deset letja dolgo uhajajo misli nazaj, se povračajo spomini v Dolenjske gorice na kršne njivice, Suhe Krajinie, na bregove Kolpe od Osilnice preko Fare in Kostela, Starega trga in Vinice čez Preloko in Podzemelj do Metlike, pa v planine Gorenjske in v notranjski kras, v zelene pašnike in temne gozdove Savinjske doline, in v obmorske ravnine z drevoredi me-

lanhčičnih jagnjet. In spomin vse steze prehodi, vse prijatelje pozdravlja in se ob grobovih staršev ustavlja. Oj s kolikimi vezmi se srca izseljencev povezana z našo zemljo! In ko jim govoriš tam v tujini o domačem kraju, solza zablesti v očesu najtršega moža in najpreizkušenejše matere, mladina pod tujem solncem vajena za prisluhne in rahlo se ji vzbuja želja, da bi kdaj videla zemljo, ki je cilj hrepenenja njihovih staršev.

Najtežje pa je to, da domače cerkve ni, ne široke pesmi domačih zvonov, ne petja in besede božje, jasne in tople v tistem jeziku, v katerem je prve molitvice jeclal za svojo dobro materjo. V najtežjih trenutkih — in koliko jih je v tujini — ko se človek skriva v najtišji kot svoje notranjosti, kjer lučka otroške vere in nade brli — o, če tedaj ni slovenskega duhovnika, spovednika, — oj kako je to težko! In če na smrtni postelji ni tolažljivega smehljaja slovenskega kaplana, ne skrbnega pogleda slovenskega župnika, oj kako je to trikrat hudo!

Ali se naj čudimo, če je v takih okoliščinah marsikateremu v skritem kotu duše lučka vere ugasnela, ko ni bilo domače roke, da bi pravočasno olja prilivala? Kako malo mislimo na to ko sodimo in obsojamo vse vprek, če se kateri vrne domov s pogoriščem v duši. Videl sem jih in spoznal, kako si le s heroizmom morejo ohraniti svojo vero in si jo ohranijo v takih razmerah, v katerih bi pri nas doma vsi propali, ker smo preveč postreženi in zato razvajeni.

Čimbolj spoznamo razmere, v katerih naši izseljenci žive, tembolj bomo doumeli, koliko smo mi v domovini nad njimi grešili. Kako malo smo mislili na nje! Še manj storili za nje. Sodili jih le po tem, koliko so denarja domov pošiljali. Obsojali tiste, ki so versko in moralno propadli. Zdaj, ko sem jih toliko videl in čislati začel, razumem, da tak, ki že doma ni bil najuboglivejša ovca božji čredi, v tujini brez pastirja, brez očetovskega prijatelja, ki za njegovo dušo odgovornost nosi, da tak propade in se zastrupljen vrne in strup še med druge širi, kakor kako naljezljivo bolezen. Naša krščanska in narodna dolžnost je, da podpiramo izseljence s kulturnimi, moralnimi in osebnimi vezmi, da vzdržimo ob navalu tujih vplivov, katerim odoleti se niso učili niti ne pripravili.

Če kot Slovenec govorim pravim: Knjige in časopise in pesmi slovenske jim nudimo in kadar pridejo v domovino na obisk, poskrbimo, da preživijo doma velik slovenski praznik.

Če kot škof govorim — pravim: Duhovne postrežbe jim dajmo, misijonarje pošiljajmo. Kadar se domov vrnejo, v svoje tople versko življenje, jih ukienimo, da ostanejo zvesti Bogu in veri. Z vero in božjo službo jim ohranimo **najdlje in najbolj uspešno** tudi besedo in čustvovanje slovensko in jugoslovansko.

Ves narod — pa bodisi, da so posamezniki še tako različnih nazorov — bi moral v tem oziru složno in sporazumno sodelovati in se zavedati, da v tujini izseljenci najdlje ohranijo materinsko besedo in slovansko mišljenje, če jim cerkev in duhovnik ta naravni zaklad čuva in obdaja z nadnaravno obrambo. — Oboje naj gre med naše izseljence po naši Radio - postaji, redno in stalno. Vsakokrat — kakor nocoj — naj jim prinese iz domače zemlje **pozdrave** — z naših bratskih src pa **molitve** — vsaka izseljeniška ura naj znova utrdi duhovne vezi krvi, jezika in vere med nami doma in našimi brati in sestrami v tujini.

Pozdravljeni in blagoslovljeni bodite!

URA JE TRI

No, kaj za to. Saj je vsak dan dvakrat! V nedeljo popoldne je pa le samo enkrat na teden! In devet tudi! Samo enkrat vsako nedeljo in praznik! Stopil sem v omnibus 37. Nabito! Ni šment. Kdo je menda že med njimi, ki ima isto pot. Saj je Slovencev po celem mestu. Nekaj jih bo že tudi tod, ki k slovenski službi božji gredo. Na Avenido del Campo! da naj me opozori, sem zaradi varnosti še poprosil sprevoznika.

In sem opazoval Te obraze, če morda koga izsledim. Fanta sem opazil: Lasje plavi, slovenski. Obraz: kako ne bi bi! to naš človek! In še postava: kot da je sin tolminskih planin! In še drugo lice sem presodil, da vtegne biti našega rodu in dvoje deklet, ki je čebljalo... pa sem posluhnil: ni bilo po naše!

Mimo Čakarite smo že drveli. Ko sem istopil tam na ovinku sem še postal in pogledal, če ni nikogar za menoj. Nič ni bilo. Pa bi stavil kaj, da tisti fant nosi slovensko ime!

“Una medažita! una stampita! padre!” so mi leteli otroci nasproti iz vseh strani. Teško bi nastregel vse! Pa še za enega nisem imel.

Po razdrtem tlaku dve kvadri in še naprej. Nekaj jih menda le čaka, tako sem sodil po gruči, ki jo je bilo videti pred vrati naše kapele. Pa so se vsi razstali na vse nebne strani, in ni ostalo nič!

Tri četrt je šele, sem si prigovarjal. Še pridejo. Morda je že tudi v cerkvi kdo. Prazne klopi in večno luč sem našel in Jezusa, ki naj pokliče kaj vernih ovčic skupaj.

Odprla so se vrata. Gospod Ciril je, tako sem spoznal. Z enakim upanjem je prišel in v cerkev pogledal. Pridejo, pridejō! Seveda. G. Ciril, naš organist je vedno optimist. In prav ta njegova dobra volja tudi veliko velja. Stopila sva ven pred zunanja vrata in že nisva bila več sama. G. Lakner je pripeljal svojo družinico in še nekaj sosedov. Tam od desne je spet hitela skupina

deklet in štirje fantje so stopali od one strani, eden orjak, da ga je bilo veselje gledati.

Podali smo si roke, kot da smo se videli že stokrat in vendar so se danaes prvič srečale naše oči in stisnile naše roke v pozdrav. In spet so s pospešenim korakom hiteli moški in ženske, ki jim nisem vedel imen in priimkov, pa so mi bili že iz dalje kot stari znanci in znanke.

O tebe pa poznam! Seveda! Tako sva bila z Moravcem iz Metlike enih misli in besed. Kje se srečamo! In g. Suban je že tudi hitel. Kar začnimo!

Stopili smo v cerkev in bilo nas je nemara blizu 50. Zmolili smo litanije. Nismo se usodili, da bi jih zapeli. Zapeli tako, kot jih znamo doma, tako, kot smo jih v Zagrebu, kjer so nam prav pete litanije vsako nedeljo pričarale dom, ki je živel iz lepe slovenske pesmi.

Pa so se vendar tudi naše pevke opogumile. Deklice in dekleta, in je g. Ciril zaigral in so zapele. Če je še tako skromna, pa je vendar tako lepa naša pesem!

Ura je bila tri in ura je bila devet. Pa ni mogočno zapel zvon, ki bi oznanil, da se čez eno uro opravilo v cerkvi začne!

Le tisti, katerim še pošteno slovensko srce v prsih utriplje, le tisti kateremu je slovenska beseda še kakor pesem, ki je srcu in ušesu kakor prijeten balzam. Le tisti so se domislili, da je treba ganiti in pohiteti, da ne bo zamujeno, ker ob 10 h in ob 4 h se že začne!

Menijo nekateri: saj je vseeno v katero cerkev grem. Zate, ki tako veš je že res tako. Pravi pa božja beseda, da "slabotne v veri potrjujte!"

Zato, če le moreš, potrudi se in pridi, da bo tako dobra volja dobila oporo. Brez te žrtve s strani dobrih ne bomo nikdar pridobili tistih, katerim je vera opešala.

Daleč je, pravi drugi. Sitna stvar je to in še denarja zahteva za vožnjo. Pa se bo z dobro voljo nemara že kako uredilo tudi to. Če ne moreš priti vselej, pridi vsaj včasih. Pridi vsako drugo nedeljo ali kakor ti je pač mogoče.

Toliko je naših slovenskih društev. In koliko se jih prizadeva in trudi za slogo in skupno delo. Jaz pa tako vem, da je samo ena vez ki vse narode druži in ki bo združila tudi vse Slovence, ki smo Slovenci še po srcu in duši. Naša vera, vera naših očetov,

je naše prednike vedno zadovoljne delala, njihovi otroci več ne najdejo tistega, kar bi jim dalo zadovoljnost. Samo vera nam daje dopolnenje, za kar je Jezus pri Zadnji večerji molil: "Da bi bili vsi eno".

Zato rečem, da bo le iz tiste slovenske skupnosti kaj, ki bo iz vere rastla in se v naši slovenski cerkvi utrjevala.

Zato prosim vse dobromisleče in dobrohoteče Slovence, da pridete kadar morete in kakor morete k naši službi božji in bo tudi Bog blagoslovil naše narodno prizadevanje.

Hladnik Janez.

Franc Kunstelj, Ljubljana:

LOPE DE VEGA

Ob tristoletnici njegove smrti.

Španski narod in z njim ves kulturni svet je praznoval pred kratkim slovesni jubilej največjega katoliškega dramatika, tristoletnico smrti slavnega pesnika in dramatika Lope de Vega. Tudi naš list naj počasti njegov spomin.

Lope de Vega Corpio se je rodil v Madridu 25. novembra 1562, torej pred 373 leti. Že njegova prva leta so značilna za njegovo poznejše poslanstvo. Že kot petleten deček je namreč dobro čital latinski in svojim tovarišem z lahkoto citiral mnoge latinske verze in pesmi. Oče mu je zgodaj umrl. Kmalu je izgubil tudi brata in sestro, nakar ga je vzel k sebi stric Miguel de Corpio. Kot gojenec "cesarskega kolegija" v Madridu, je sijajno uspeval v humanističnih vedah, dočim se ni mogel z matematiko, računstvom, nikdar sprijazniti.

Bil je čudak: v štirinajstem letu je učenje nenadoma prekinil in zbežal s svojim tovarišem iz šole. Pozneje ga srečamo v vojski proti Portugalcem. Končno se je vrnil v šolo, kjer pa se je

zapletel v neke ljubezenske spore, ki so mu baje prekržali načrte, da bi kot duhovnik stopil v vinograd Gospodov, na kar se je poročil s plemkinjo Isabelo Urbino, daljno serodnico Cervatesove matere. Ker je ranil nekega plemiča, so ga pregnali iz Madrida. Bežal je v Valencio, pa je kmalu dobil dovoljenje za povratek.

Ko mu je umrla žena, se je znova poročil. Po smrti druge žene s katero je preživel osem zadovoljnih let pa si je nadel meniško haljo tretjega reda sv. Frančiška in leta 1614 zapel novo mašo. Zaradi čudovito spokornega življenja je vendar začel telesno bolj in bolj pešati in življenje mu je začelo naravnost ugašati. Pogosto se je tako bičal, da je brizgala kri v gole stene in v strop. 25. avgusta 1635 je umrl. Celih devet dni je žalovala sva Španija za svojim genijem.

Že v svojih dijaških letih je kazal Lope de Vega sijajen pesniški in dramatski talent, ki ga je z leti tako izpopolnil, da ga slavni Cervantes po pravici imenuje "čudo narave". Trojica Cervante, Lope de Vega in Calderon de la Barca so glavni zastopniki zlate dobe španske literature. Lope de Vega imenujejo začetnika španske narodne drame. Nemogoče je navesti vsa njegova dramatska dela. Pravijo, da je včasih vsake tri dni napisal novo odrsko umetnino. Zato je razumljivo, če marsikdaj ni imel časa, da bi svoje odrske figure dovolj izgladil in izpilil, marveč jih je takorekoč kar izza kulis spodil na oder češ, zdaj žive, razživele pa se bodo same, na vrtu, v palači, v sobi itd. Kakor sam pravi, je ustvaril okrog 1.500 dramatskih del raznovrstne vsebine in oblike, duhovne in posvetne vsebine. V drami "Rojstvo Kristusovo" nam prikazuje svet, njegovo življenje in nehanje od Adamovega padca do rojstva Odrešenikovega, kjer nastopajo med drugim tudi personificirane ali poosebljene božanske čednosti ali pregrehe, kakor na primer v starih misterijih. Podobne vsebine je "Stvarjenje sveta in prvi človekov greh". Nadalje nas seznanja z različnimi dogodki iz sv. pisma stare zaveze, Jakobom, Dino, Estero, Tobijem itd. Celo vrsto svetnikov, na primer sv. Frančiška, Izidorja iz Madrida, Julijana, Nikolaja iz Toleda, Terezijo, Tomaža Akvinca in druge je dramatsko obdelal in jih prikazal na odru.

Največji sloves pa si je pridobil Lope de Vega v vsem katoliškem svetu, z verskimi dramami, imenovanimi autos sacramentales, ki so jih predvajali ob cerkvenih praznikih za povzdigo

prazniške slovesnosti po javnih trgin in cestah. S pravim pesniškim zanosom nas popelje v veličastvo in sijaj nebeškega kraljestva, v grozote pekla, v življenje svetih mož in žena, v razne čudeže, legendarne dogodke, zlasti je pa mojster v prikazovanju Odrešenikovih skrivnosti v presveti daritvi. Ta dela razodevajo njegovo pesniško plemenitost, s katero je požlahtil preproste, včasih na prvi pogled skoraj robate stavke in vzorno ponazoril mnoge globoke misli, ki jih je sicer težko povedati preprosto in splošno razumljivo.

Številne so njegove drame svetne vsrbine. Pesnika zanima predvsem prebrisana služičad, roparska druhal, zarotniki, ki nosijo pod plašči skrita bodala, zaljubljeni, ki se znajo izmuzati iz svojih spletk in tako dalje. Velikega pomena so bile igre, ki se nanašajo na domačo zgodovino ali na dogodke tedanjega časa iz katerih veje neprestana pesem zvestobe domovine in Cerkve, stanovitosti v veri, čast in ljubezen. Pa tudi v tujo zgodovino je rad posegel, na primer rusko v Borisu Gudoncu, italijansko v Vojvodi Ferarskem, rimsko v Neronu, perzijsko v kralju Ciru itd.

Še eno značilnost njegovih dram naj omenimo: Lope de Vega je šel mimo pravil starih grških klasikov, zlasti Aristotela, ki je strogo povdarjal enotnost kraja, časa in dejanja in tako menja prizore po svojem trenutnem razpoloženju, zato se zdi, marsikdaj nimajo prave simetrije, nimajo notranje skladnosti. Velik je pa v komedijah, zlasti onih posvetne vsebine v katerih gospoduje strast, ljubezen. Zaljubljenec si lasti vso pravico in oblast, pesnik naglo menjava smešne in resne prizore, kar je kot nalašč, da se gledavec preveč ne utruji. Plodovitost njegove komike, njegovega vedrega humorja je neizčrpna in ima kakor tropska cvetlica bujno rast. V vse sloje posega, od plemiča, ki je glava tedanje dobe, preko duhovnika, komta, delavca, hlapca, do najsiromašnejšega pastirčka.

Tu smo skušali podati našim bravcem sliko o delu največjega katoliškega dramatika, ki je postal vzor vsem starejšim, zlasti francoskim, pa tudi mnogim novejšim pisateljem. Nismo pa omenjali preveč njegove pesniške vrednosti, ker smo si ga bolj ogledali iz dramskega stališča. Le toliko k koncu, da štejemo. Lope de Vega tudi med najplodovitejše pesnike vseh časov, saj je napravil nad 21 milijonov verzov. Tudi drame je pisal v verzih. Odlikoval pa se ni samo kot pesnik, ampak tudi kot prozaik. Zla-

sti rad je pisal novele. Tako je njegove delo, čeprav je živel v duševnih bojih in pogosto v bedi, na odru, pri ljudskih praznikih, med narodom prepleteno z lirično in miselno poezijo, poučno pesmijo, duhovnimi in svetnimi romancami, humorističnimi in kritičnimi spisi, šoneti, odami, elegijami itd., itd., tako ogromno, da moramo s Cervantesom vred tudi mi samo z občudovanjem in spoštovanjem zreti na to "čudo sveta", kar bo morda naše izseljence v Argentini tudi zato zanimalo, ker slišim, da se jih je v Buenos Airesu največ naselilo prav blizu njegovemu spominu posvečene Buenosajreške ulice Lope de Vega.

SLOVENSKI OBRAZI

Zgodba o človeku, ki je hodil križem svet. Popotnik je bil na mnogih cestah življeja. Blodil in hodil je in iskal. Pa je pozabil kaj išče. Dolgo je mislil nato in prevdarjal za čem hodi. Čudna misel mu je tedaj treščila v glavo: **da išče samega sebe.**

Sebe menda vendar ne iščem, si je mislil. Pa si je zaželel videti svoj lastni obraz.

Popotnik, siromak, brezdomec je bil. Ni imel zrcala, kamor bi se pogledal. Pa se je domislil, da za siromaka Bog poskrbi in je stopil k potočku in v mirnem tolmunčku je hotel videti svoj obraz. Dolgo že je bilo od tega, ko se je poslednjič videl. Ni šla britev čez njegovo brado in ne škarje čez njegove lase ves tisti čas. Močno se je začudil nad prikaznijo, in še z roko je šel čez čelo, da bi se uveril če je res on sam. Zares ni se več spoznal, tako se je v nekaj mesecih spremenil.

In če bi se Ti človek postavil pred ogledalo, pred tisto, ki bi Ti odkrito povedalo in pokazalo Tvoj pravi obraz... sodim, da je mnogo Slovencev, ki sami sebe ne bi prepoznali.

Ki si bil nekoč dober otrok. Še sam si spomnil mater zvečer, ki je nemara pozabila v mnogem delu, da bi Ti čelo pokrižala za lahko noč; ki si še angeljčka svojega poklical in še Mariji in Jezusu svojo nedolžno dušico izročil... Ko si se na prvo sveto obhajilo pripravljaj in s kakim pričakovanjem upal na sveto birmo, ko boš videl samega škofa... Kako si spet z materjo prvič k

božjemu grobu šel in kako je bila v tebi živa misel: kar oči bi jim izpraskal tem grdunom, ki so z Jezusom tako grdo delali... O kako čudovita je bila Velika noč tedaj.

Morda so to že pozabljeni spomini, ki pa prav na dnu srca vendarle še čakajo. In Tvoje življeje se tke naprej. Kakor gube se nabira nekaj in kakor brazde orjo po obrazu, po skritem obrazu Tvoje duše, ki bi ga mogel videti le Ti sam, če bi se vstavil za hip in poiskal nekdanji obraz svoje mlade nedolžne duše, in ga primeril s sedanjim...

Ali se je svet tako strašno spremenil? Ali pa si bil v zmoti nekoč? Ali pa se motiš danes?

Da, dejstvo je, da je ta obraz, ki ga mnogi nosijo sedaj povsem drugačen, kot je bil nekoč. Pa vendarle mnogi v misli ži-

vi, da sam svoj obraz pozna. Stara modrost in skušnja pa ve, da so škarje in britev, ki obrazu čuvajo pravo pedobo! In tudi dušni obraz se sam po sebi lahko tako spremeni, da postane povsem drugačen.

Ne, ni se Resnica spremenila, ker je večna. Le pozabil si jo in zgrešil, ker si zajemal vedno le drugačno modrost, ki je jemala prostor in izpodrivala Resnico, ki se sama branila ni, Ti sam se pa nisi potrudil, da bi si jo branil. Sedaj pa spet skušaj najti svoj pravi obraz. V poštenem zrcalu!..

ARGENTINSKI FILMI

Leta 1934 je odkrila buenosajreška policija celo tihotapsko tovarno za proizvodnjo kokaina. Obratovala je s kapitalom 150.000 pesov. Pasto so dobivali iz Bolivije, v buenosajreških laboratorijih pa so jo čistili in kristalizirali. Na stotine kil so razposlali po svojih zaupnikih na vse konce republike.

Vroče poletne nedelje se vozi včasih po par tisoč izletnikov iz Buenos Airesa preko veletoka Rio de la Plata v priljubljeno uruguaysko kopališče Colonia. Leta 1932 sem bil nekoč tudi jaz med njimi. Kdo bi si mislil, da se bodo uruguayski cariniki pri takem navalu potrudili in kaj natančneje brskali po izletniških torbah, v katerih običajno ni drugega kakor kakšna kurja bederca ali svinjska reberca, sir in kruh in seveda kopalne hlače. Pa so bili le precej natančni. Posebno so vzeli na piko nekega mladega fanta, ki je stal v preiskovalni dvorani par metrov pred menoj, preiskali obleko in prebrskali torbo in našel pri njem — cela dva kilogramčka kokaina. Seveda so ju pridržali, kokain in fanta. Žal, da nisem mogel zvedeti, kaj da se je pozneje z njim zgodilo. Tihotapci z alkaloidi so najslabši zastopniki svoje stroke. Ne varajo namreč samo carinikov, marveč tudi ljudstvo, ki ga zastrupljajo.

V stari, predvojni Rusiji je imela carska vlada monopol na žganje. Nikjer drugje niso smeli proizvajati znane "vodke", kakor v državnih destilarnah. V vsaki, tudi najzakotnejši vasi pa je vrževala monopolska uprava svoj žganjetoč, kjer so se ruski

mužiki v obilnejši ali manj obilni meri zalagali z vodko, kakor jim je že dopuščal mošnjček.

V Argentini ni tako. Žganje lahko svobodno kuha vsak državljan, lahko odpre tudi tovarno za žganjekuho, samo to je šment, da so naloženi na te reči tako visoki davki, najmanj pet tisoč pesov na leto, zato se izplača kuhanje žganja samo industrijem, ki razpolagajo z visokimi kapitali in obratujeje naveliko. To dejstvo pa je rodilo v Argentini celo legijo tihotapskih žganjekuhov, za kar se zdi, da smo Slovenci posebno pripravi, ker smo že od doma vajeni skrbnega in vestnega poslovanja v teh rečeh. Kateri Slovenec se že pri samih teh besedah ne spomni stare domovine, ko smo meseca decembra zgodaj zjutraj, še pri svitu zvezd hodili h jutranjicam in si pogreli preje svoje grio in vse grešno telo s frakeljčkom slivovke ali tropinovca. Slovenski žganjekohi so v Buenos Airesu naravnost cenjeni, ker kupovavci dobro vedo, da bodo dobili pri njih najboljše blago, ki ga je od tihotapecev sploh mogoče dobiti. Nekaj ducatov se jih zato bavi s tem poslom. Seveda vedno visi nad njimi Damoklejev meč: finančni nadzorniki so jim vedno za petami. Nekateri se selijo zato vsake kvatre v drug del mesta. Kar pa spet ni pripravno zaradi razpečavanja. Vsak stan ima pač svoje skrbi in težave.

Furtimaški žganjekuharji štejejo med svoje najboljše odjemalce almacenerje prodajalce jestvin. V Argentini imamo sicer postavo, da je dovoljeno prodajati žganje samo v steklenicah s papirnatim davčnim pasom, toda tudi tukaj se je uveljavil italijanski pregovor: *fata la lege, fato l'engano* — napravljena postava, je že pripravljena tudi prevara. Almacenero kupi tihotapsko žganje v damajnanah, pletenih steklenicah po deset litrov. Pleteni co skrije v kakem varnem kotu svoje hiše, da je finančni nadzorniki ne morejo najti in iz nje vedno znova polni steklenice, ki že imajo davčni ovitek. To je vsekakor precej dober kšeft, če pomislimo, da plača danes 95 stopinjski alkohol samo davka okrog treh pesov za liter, almacenero pa kupuje tihotapsko žganje po 1.20—1.50 pesov za liter, zapeljiv zlasti v naših težkih časih, ko je boj za življenje tako trd.

Pred nekaterimi tedni so našli finančni nadzorniki v buenosajreškem predmestju San Justo tovarnico, ki je izdelovala dnevno po osemdeset do sto litrov žganja imenovanega "grapa" in kuhanega iz vinskih tropin. Na zunaj je bila to neka ljudska kuhinja.

-churrasquería kakor pravijo v Argentini, kjer nudijo gostom razne vrste pečenega mesa, poleg rujnega vinca seveda. V stranskih prostorih so našli popolno pripravo za žganjekuho, med brati vredno svojih dva tisoč pesov. Bili pa so neprevidni in so preveč žganja točili svojim domačim gostom. Tako je prišla zadeva na dan. Pravična sodna oblast je oba lastnika zaprla, kotle pa postavila za par let na varno. Zanimivo je bilo, da so našli financarji v žepu enega izmed obeh lastnikov celo natančna, z mimeografo razmnožena navodila za pravilno kuhnje žganja, kar dokazuje, da so bila razširjena v mnogih izvodih med ljuli. No, Slovenci jih najbrže niso potrebovali.

Blizu hiše v kateri sem več let stanoval, v nekem južnem buenosajreškem predmestju, je stala hiša, ki smo ji rekli sosedje la casa misteriosa — skrivnostna hiša. Zdelo se je, da nihče se ne stanuje v nji. Tem bolj smo se začudili, ko je nekega jesenskega jutra na vse zgodaj, že ob petih, ustavil pred to skrivnostno hišo avtomobil in je izstopila iz njega cela komisija. Bili so finančni nadzorniki v spremstvu policije in sodnika. Odpreti je bilo treba. V kletih so našli cementne tanke z velikimi količinami tropin v polnem vretju, 14.200 litrov mošta in 35 litrov za prodajo pripravljenega žganja. Torej kar čedno podjetje za tihotapsko žganjekuho, urejeno prav moderno, z eno samo majhno pogrško, da davki niso bili v redu plačani.

Podobnih slučajev bi lahko navedel še celo vrsto, pa bi z njimi samo utrudil čitatelje, ki so jim te reči najbrže že itak dobro znane.

Junija leta 1935 smo imeli v Buenos Airesu panameriške trgovsko konferenco, na katero so prišli zastopniki vseh ameriških držav, ki so sprejele med drugim tudi celo vrsto sklepov za medsebojno pomoč pri pobijanju tihotapstva. Tudi druge ameriške države namreč trpijo za to boleznijo. Poleg običajnega orožja in strojnic in motornih čolnov, so se države medsebojno obvezale, da bodo stavile v službo zatiranja tihotapstva tudi aeroplane. Vsaka carinska glavna straža mora dobiti na razpolago po tri lovce tipa "amfibia" in finančne straže po dveh sosednjih držav si morajo pomagati med seboj. Poleg tega se države obvezujejo, da ne bodo dovoljevale skladišč v velikem bližje kakor 15 km od meje. Kate-

ra že obstojajo, jih bodo pregledovali finančni stražniki vsak dan. Itd, itd.

Ob priliki obiska braziljskega državnega predsednika dr. Getulia Vargas v Buenos Airesu je bila podpisana tudi konvencija o gradnji mostu preko reke Uruguay pri mestih Paso de los Libres in Uruguayano, o katerih smo v tem filmu že govorili, in ki mislijo, da bi posebno uspešno zatrl tihotapstvo iz Argentine v Brasil in obratno. Za Evropece bo vsekakor nekoliko čudno dejstvo, da ni preko kakih 1800 km dolge reke Uruguay doslej še nobenega mostu. Seveda je treba vedeti, da ni isto graditi mostove čez južnoameriške veletoke ali pa čez domače studenčke ali celo Savo pri Tacnu, Sočo pri Solkanu, Dravo pri Mariboru ali Krko pri Novem mestu. Most med Paso de los Libres in Uruguayano bo dolg polnih dva tisoč metrov. Gradbeni stroški so preračunani na dobrih pet milijonov pesov ali pet in šestdeset milijonov dinarjev. Polovico stroškov bo plačala Argentina in polovico Brazil. Most bo širok 24 metrov, bo imel tračnice za vlak, prostor za vozove in poseben del za pešce. Na vsakem koncu bo po ena argentinska oziroma braziljska carinska stražnica. Most bo sailnega gospodarskega pomena. Iz Brasila gredo namreč preko Uruguayane v Argentino ogromne množine smrekovega lesa, ki ga pa podraži optovano prekladanje za eno tretjino, povrh pa traja več dni. Iz Argentine izvažajo spet preko iste Uruguayane v Brasil ogromne količine moke za katero je bil potreben doslej isti prekladovavni proces, docim računajo, da bo novi most odstranil skoro ves za tihoapljenje tako pripravní promet s čolna in barkami.

Tihotapstvo, rojeno iz pohlepa po denarju, iz želje po hitrem in velikem obogatitju, ki posebno rada prevzame nas, ljudi novega sveta, postane rado strast, ki jih je že mnogo upropastila, mnogo več kakor obogatila ali celo zadovoljila. Slovenski izseljenci naredimo najbolj prav, če se tihotapstva čimbolj varujemo.

**Prispevajte za tiskovni sklad Du-
hovnega življenja!**

Anton Oblak, župnik v št. Lovrencu na Dolenjskem:

Zakaj je danes tako hudo na svetu

Dva temelja nam je dal Bog za resnično srečo: **Zapoved dela** v stari zavezi in **postavo ljubezni**, ki jo je razglasil naš Odrešenik Jezus Kristus. Žal da se ljudje ne enijo za ta dva temelja in zato postajajo vedno bolj nesrečni. Čim bolj pozabljajo Boga, tem bolj se množi zlo na svetu.

I.

Zapoved dela so mnogi napačno umeli. Smatrali so delo samo za kazen greha, in niso pomislili, da je posledica greha samo teža, peza, neprijetnost, jarem dela, samo delo pa je hotel in zapovedal Bog še v sreči raja, ko je postavil vanj človeka, **da bi ga obdeloval**. Od tod je v človekovi duši tudi veselje do dela, ki je poleg tega postavljeno kot vir blagostanja in vsakega napredka. Po božji volji naj bo vsako delo pošteno opravljeno, pošteno opravljeno delo pa naj bo zadosten vir dohodkov s katerim bo mogel delavec dostojno živeti sebe in svojo družino.

Žal ljudje niso hoteli živeti po božji volji. Delo je težko. Posebno je težko orati ledino in zapuščen svet pripravljati za plodne njive. Mnogim se je zdelo lažje in prijetneje vzeti bližnjemu njegovo že za neposreden užitek primerno premoženje. Že Eva se je izpozabila in vzela sad, ki ni bil njen, ki ji je bil prepovedan. To materino slabo nagnjenje in delo smo podedovali ljudje od rodu do rodu prav do naših dni. Strašen vzgled tega istega poželenja tuje lasti nam kaže zgodovina starega veka. Saj niso bile številne vojske skoro nič drugega ko roparski pohodi. Močnejši so napadali slabejše, uničevali njihova bivališča, pobijali moške ali jih prodali v sužnost, ženske in otroke pa so si prilaščali in jih uklepali v svoje ljudstvo. Usmiljenja do premaganih sploh niso poznali. Tako so brez sledu izginili mnogi in svojčas slavni narodi.

Grozne razmere so vladale v Rimu. U vednih vojskah so si podvrgli Rimljani ves svet, si osvojili tisoče in stotisoče sužnjev, ostale pripadnike tujih ljudstev pa so organizirali kot svoje tlačane. Rimski namestniki, ki so dostikrat brez premoženja prišli kot upravitelji v tuje dežele, so jih često dobesečno odrli. Rimski državi so oddali kolikor so pač morali, iz ubogega ljudstva pa so

iztisnili kolikor so pač mogli. Tako naropano premoženje so uživali po končani službi dostikrat na naravnost ostudne načine.

Na podoben način se je tudi drugod bolj in bolj kopičilo veliko bogastvo v maloštevilnih rokah. Nekateri bogatini so razsipno zapravljali in uživali, ljudske množice pa so trpele pomanjkanje.

Za božje postave se ni menil nihče. Veselje do dela je sahalo. Mnogokje so začeli smatrati delo za nekaj sramotnega. O pojmu dolžnosti dela, ki je jasen krščanski nauk, nikjer več nobenega sledu. Nezadovoljnost je rasla in postala splošna.

V današnjih časih so se ponovno razpasle podobne razmere. Človeška družba je v svojih vrhuncih razkristanjena. Magnati sveta se **ne menijo za pravico in za božjo postavo**, marveč se enostavno dogovorijo **med seboj** in prodajajo izdelke svojih tovarn po ceni, ki jo sami svobodno določajo in ki je seveda veliko višja, kakor bi bila pravična cena. Snujejo karteles in truste in diktirajo cene jeklu, železu, bombažu, žitu in vsemu česar ljudje neobhodno potrebujemo za življenje. Nič se ne menijo za to, koliko da jih stane pridelovanje blaga, ki so ga postavili na prodaj, kateri dobiček da bi bil primeren in pravičen, marveč samo na to mislijo, kako bi mogli čim več izstisniti iz kupcev, iz tistih, ki njihovih proizvodov potrebujejo, to je iz ljudstva. To ni drugega kakor pohlep po tujem blagu in — tatvina. Drugi se dogovarjajo z visokimi polit. gospodi, da z visoko carino zavajajo uvoz na primer sladkorja iz drugih držav, kjer je mnogo cenejši, ali obleke ali železa, ali česarkoli. Javnost varajo, da hočejo na ta način ščititi domače delavstvo, ki bi ostalo brez dela, če bi morali ustaviti obratovanje svojih tovarn. S tem strašilom prihajajo zlasti pogosto zadnje čase v naši državi. Samo delavstvo potiskajo na ta način pred seboj, da se bori za njihove koristi. Zvite pijavke, ki pijejo ljudstvu potrebno živlensko kri. Manipulacije z visokimi gospodi uredijo med seboj. To ne pride v javnost. Na zvite načine podkupujejo ministre in druge še veljavnejše moče. Na najbolj prefrigane načine si poizkušajo s tujimi žulji, brez dela bogato postlati in mehko. Povsod, med bogatimi in revnimi, med učenimi in neukimi, med majhnimi in velikimi kapitalisti — v bistvu in po duhovni vrednosti ni veliko razlike med njimi — boste našli, da so ljudje, ki ne delajo radi, posebno spretni in pripravi za razne zvijače in goljufije.

(Nadaljevanje sledi)

Cerkveni vestnik

Nekateri se še vedno plašijo misli, da ne bodo mogli najti cerkve, kjer je slovenska služba božja in jih še ni blizu. Kako torej najdeš našo novo cerkev.

Najbližje se pride z omnibusom 49. Omnibus 37 pripelje na esquino Av. del Campo in El Cano. Od tam se gre čez železniški tir in še dve kvadri, do bolnice Tornu. Na isti točki pusti tudi tramvaj 88, 94 in 95. Istotam pusti tudi tramvaj Lacroze in omnibus 63 in 68.

Omnibus 71 pripelje na ulico Choroarin 6 kvader vstran. Cerkev je na **Avenidi del Campo, št. 1653** v Colegio de Monjas. Stopi skozi glavna vrata in naravnost naprej 4 korake je vhod v cerkev.

Cerkvena zapoved ki sloni na božji postavi obvezuje vsakega vernika da gre vsaj enkrat na leto k spovedi. Če se za zapoved nekateri ne menijo in brez spovedi leta živijo, zato zapoved ne zgubi veljave. Vsakemu je puščeno, da iz svoje proste volje iz ljubezni do Boga to stori. Komur je mar tega, da hoče biti božji prijatelj, tisti naj se torej potruji in premaga odpor katerega proti temu čuti in naj gre k spovedi, da se reši grehov, dobi dušni mir in postane božji otrok, da ne bo njegovo življenje prazno in nazadnje še izgubljeno.

Priliko za spoved imate vsak dan v cerkvi sv. Antona na ulici **Caseros št. 2780**, blizu parka Patricios. Tam spovedujem vsak

dan med 7 in 9 ura v spovednici ki je najbliže prižnice. Čas za velikonočno spoved je do 1. ned. po Binkoštih.

Vsak je dolžan iti vsako nedeljo k sveti maši, če ga ne izgovarja kak upravičen vzrok. Če kdo k maši ne more, naj pa doma moli kaj iz mašne knjižice. Če vsak dan in vsako uro skrbiš za telesne stvari, nikar ne zanemari duše, ki ti bo še po smrti ostala. Nikar ne misli, da duša s tem zgine, če se ti zanjo ne brigaš! **Maša je vsako nedeljo ob 10, večernice pop. ob 4 h.**

Kdor nima nabenega molitvenika, ga lahko pri meni dobi za mal denar.

Hladnik Janez, slovenski kaplan.

LISTNICA UPRAVE

Gospod urednik in ustanovitelj našega lista je že več mesecev odsoten, kot je našim cenjenim bralcem gotovo znano. Mudi se v domovini, kjer skuša doseči kaj ugodnosti za naše tukajšnje izseljence. Pričakujem, da se vrne maja meseca. Začasno vodim urediške in upravne posle jaz.

Ker je vsakemu jasno, da so z izdajanjem lista združeni veliki stroški in ni nobenih virov, od kod vzeti denar zato je naš list odvisen od naročnikov.

Upam, da list ugaja. Dobil sem nekaj dopisov, iz katerih razberem to sodbo in se vsem za poslane vrstice toplo zahvalim in ugotovim, da so prav njihove bodrilne besede pripomogle, da sem se opogumil za izdajo pričujoče številke.

Moje finančne moči so pa sedaj izčrpane in bom moral biti varčen, da bom vsaj za podplate imel. Zato prosim vse naše prijatelje, da se potrudite in vsak nekaj žrtvujete, da bom mogel izdati spet naslednjo številko.

Pričujočo številko raspošiljamo še na vse naslove. Nadalje se bo mogoče ozirati le na tiste, ki bodo na list naročeni. Ker nameravam izdajati list začasno le mesečno, zato prosim, da vsi čim preje uplačate primerno vsoto.

Za naročnike bodo poleg onih, ki so že plačali naročnino v polni višini, veljali tisti, ki bodo plačali najmanj en peso. Prosim vse, ki boste list dobili, da to storite čimprej. Enako prosim, da skušate pridobiti tudi novih naročnikov. Saj delate s tem za božjo stvar. Niti delo in niti denar za to žrtvovan ne bo zgubljen.

Denar za naročnino lahko izročite osebno meni bodisi pri cerkvi ali primesite ga na stanovanje.

Tudi gospod Lakner pri Banco Germanico je za to pooblaščen in še tisti, ki se bo predstavil z blokom. Kdor bi brez bloka pobiral, mu nikar ne zaupajte.

Naročniki v provinci pošljite kar v denarnem pismu.

V Loma Negri je pooblaščen gospod Štular, in prosim, da mu nakažete navedeno vsoto.

V drugih krajih pa se potrudite in pokažite dobro voljo za slovensko narodno in svojo versko zavest s tem, da mi pošljete navedeni znesek bodisi vsak sam, bodisi skupno z točno navedbo svojih naslovov.

Pošiljajte na naslov Hladnik Janez, Condarco 545 — Buenos Aires, U. T. 63 — 2435.

Gospodu Mirkotu Peljhanu, ki je bil zvest in priden pomočnik našega lista, ki je požrtovalno delal za dobro stvar in ki je mene upeljal v upravne posle, naj bo izrečena topla zahvala.

Tudi tam v Cordobi naj ne pozabi našega lista!

Hladnik Janez.

Naročnina znaša samo 1 peso.

Še danes plačajte naročnino!

za letos

Pridobivajte nove naročnike!

Banque Baruch et Cie.

BANKA JUGOSLOVENSКИH IZSELJENCEV V FRANCIJI,
BELGIJI, HOLANDIJI IN LUKSEMBURGU

11, RUE AUBER
PARIS (9e) FRANCE

Najhitreje in pod najugodnejšimi pogoji pošilja denar v domovino. Nakažite nam svote, ki jih želite poslati v domovino potom čekov, ki se glasijo na francoske franke in so plačljivi v Parizu, ali na čeke v angleških funtih, plačljive v Londonu.

LAHKO ŽIVITE BREZ SKRBI

ČE SE OBRAČATE ZA VSE VAŠE BANČNE OPERACIJE NA

Banco Holandés Unido

SLOVENSKI ODELEK

CANGALLO 360

(med 25 de Mayo y Reconquista)

Buenos Aires

ZATO KER, potom BANCO HOLANDES lahko nakažete Vaši družini denar VARNO, HITRO in z NAJMANJŠIMI STROŠKI.

ZATO KER, BANCO HOLANDES plača za Vaše hranilne vloge NAJBOLJŠE OBRESTI.

ZATO KER, pri BANCO HOLANDES lahko kupite prevozne karte za najboljše in najhitrejšo parnike, po najnižjih cenah.

VAŠ DRUGI DOM: BANCO HOLANDES

Pridite osebno ali pa nam pišite — da se boste prepričali.

Uradjemo od 8.30 od 19. ure. Ob sobotah do 12.30.

Banco Germánico

DE LA AMERICA DEL SUD

Av. L. N. Alem 150 - BUENOS AIRES - 25 de Mayo 149-59

PODRUŽNICE V JUŽNI AMERIKI:

BUENOS AIRES	PARAGUAY	BRASIL	CHILE
Mercado Abasto	C. Pres. Franco	RIO-SANTOS	SANTIAGO
Corrientes 3223	ASUNCION	SAO PAULO	VALPARAISO

HRANILNICA:

Komu boste zaupali Vaše prihranke?

Banco Germánico Vam nudi popolno varnost in primerne obresti!

DENARNE POŠILJKE:

Potom katere banke boste poslali denar svojim domačim?

Banco Germánico sprejema vso odgovornost, da bo Vaš nalog najtočneje, najhitreje in najvarneje izvršen.

VOZNE KARTE:

Kje boste kupili ladijsko vozno karto?

Banco Germánico je predstavnica vseh parobrodskih družb in Vam more nuditi bodisi vezovnice bodisi pozivnice pod najugodnejšimi pogoji.

IZSELJENSKA POŠTA:

Kam naj Vam pošiljajo pošto, če nimate stalnega bivališča?

Banco Germánico raspolaga s posebnim oddelkom za izseljensko pošto, ki Vam jo hrani ali brezplačno pošilja na Vaš najnovejši naslov.

Naše uradne ure: od 8 $\frac{1}{2}$ do 7 zvečer; ob sobotah do 12 $\frac{1}{2}$.

SIGURNOST! BRZINA! USLUŽNOST! POVERJENJE!